

Slobodní vážski muzikanti

„Písal sa rok 1980. September. Vonku zúrili socializmus a v pivnici vznikla kapela.“ Tá kapela sa volala The We a neskôr sa premenovala na Chór vážskych muzikantov.

foto: Lena Kušnieriková

Štvrtok, 8. júl 2010. Začína sa štrnásty ročník festivalu Bažant Pohoda. O ôsmej večer vystúpi na veľké TESCO Stage osem mužov v stredných rokoch. Kým si ladia nástroje, Michal Kaščák, Peter Kaščák a Martin Beďatš zo skupiny Bez ladu a skladu vypustia z holubárskej klietky niekoľkých holubov, Branuško Jobus otvorí ventil potrubia a zároveň s ním aj festival. „Bez kapely, ktorá teraz vystúpi, by nevznikla skupina Bez ladu a skladu a bez nej by nevznikla Pohoda,“ hovorí Michal Kaščák. Chór vážskych muzikan-

tov (CHVM) začína hrať svoj narodeninový koncert.

Keď sa povie „underground,“ väčšina z nás si predstaví českú scénu okolo Magora Jirousa a Plastikov. Underground však existoval aj na Slovensku, jeho centrom bol Trenčín a CHVM boli jeho kľúčovou kapelou. Založili ju v roku 1980 študenti Gymnázia Jurija Gagarina – schádzali sa každú stredu po štvrtnej vyučovacej hodine – a svoj prvý koncert mali v telocvični na akcii Gypselfest. Blízky im bol punk, a to nielen ako hudobný štýl či módný trend, ale v prvom rade ako prístup k hudbe. „Do It Yourself čiže Urob si sám bolo našou zásadou,“ hovorí mi o 30 rokov neskôr v bekstejdži Pohody zakladateľ a basgitarista CHVM Ľuboš Dzúrik. Na punku im vyhovovalo aj to, že sa pri ňom od hudobníkov neočakávali žiadne virtuózne výkony. Stačilo mať názor, vkus a – najmä na našej strane Železnej opony – aj odvahu a tvrdohlavosť. Keď chlapci zmaturovali a prišli do slovenského hlavného mesta na vysoké školy, objavili český „androš“ a „novú vlnu so starým obsahom“ (ako nekontrolovateľne bujnejúcu nezá-

vislú scénu označili dobové komunistické médiá). Pamätne boli koncerty so Zónou A či Večery Jazzovej sekcie v bratislavskom klube Primaf, kde CHVM vystupovali napríklad s Mikulášom Chádimom a kde sa človek mohol dozvedieť, čo sa deje v Prahe a prípadne si aj zakúpiť kazety, či dokonca magnetofónové kotúče s nahrávkami Plastikov, Extempore či Garáže.

V osemdesiatych rokoch sa CHVM stali kapelou v každom zmysle slova „kultovou“. Jej koncerty boli mimoriadnymi a slávnostnými udalosťami (o ich význame svedčila aj pravidelná a hojná účasť eštebákov), nahrávky sa šírili z kazeťáka na kazeťák a grafitová podoba názvu kapely na stenách bratislavských domov v jednom období početnosťou konkurovala dokonca aj Tublтанке. Neskôr bolo možné CHVM počuť a vidieť aj na slávnych koncertoch na Mladej Garde, na Slovrocku či na pražskom Rockfeste. Práve na Mladú Gardu si niekedy v roku 1985 priviedli Vážski muzikanti mladších kamarátov, ktorí si hovorili Bez ladu a skladu...

Chór vážskych muzikantov

hral najprv jednoduchú trenčiansku verziu punku (veľkým vzorom boli The Stranglers), neskôr sa vydali do temnejších vôd, ich pesničky sa stávali komplikovanejšími. Členovia Chóru (za 30 rokov sa ich v ňom vystriedalo viac než 30) sa učili ovládať svoje nástroje za pochodu, či lepšie povedané na pódiu. Kapela nahrala okolo 25 albumov a odohrala stovky koncertov. Okolo nej vznikala a rástla trenčianska nezávislá scéna, ktorej najviditeľnejším ovocím je festival Pohoda.

Keď som počúval narodeninový koncert CHVM na Pohode, uvedomil som si, že táto kapela zreje podobne ako archívne víno. Ich hudba rokmi naberá obrovskú silu, podloženú poctivosťou a tvrdohlavou nekompromisnosťou. Vedia, o čom hrajú a spievajú, a hoci sú to veselí ľudia, myslia to stále smrteľne vážne.

Príbeh kapely prerazoval Ľuboš Dzúrik v knihe *Chór vážskych muzikantov – cesta od bolševika k nezávislosti*, ktorá nedávno vyšla v jej vlastnom vydavateľstve Fukkavica Records.

Všetko najlepšie k tridsiatym narodeninám, páni Muzikanti! ●

ušami michala kaščáka

Všetko sa to začalo kedysi dávno na prelome tisícročí, keď som z Česka prepašoval dve aktívne „bedničky“ značky Zeck. Na tomto čine sa spolupodieľal Igor Derevenec, išli sme cez takú malú colničku kdesi v Bielych Karpatoch a tvárili sme sa ako zábavoví Dji idúci z akcie. Obe pek-

ne vyložené na zadných sedadlách, aby ich bolo vidno. Odvtedy som s nimi nazvučil všeličo, ako zvučár mám za sebou niekoľko veľkých úspechov. Tie „bedne“ mali možnosť pochutnať si na mnohých skupinách pôsobiacich na pôde Federácie spoločenského hokeja, ako sú slávni Muflóni, nadupaní Hip Hop Talamus či famózni Die Schnitzeljodlers. Vypočuli si niekoľko protestných zhromaždení, požičané ozvučovali niekoľko svadieb, jeden pruderný aktívny kamarát cez ne bojoval aj proti verejnému domu v Sade Janka Kráľa. Raz som sa ponúkol Matúšovi Vallovi, že nazvučím šnúru skupín Para a Le Payaco. Odvážne skupiny to prijali, a tak

som si vychutnal slasťný pocit držať v rukách osud slávnych kolegov. Bolo to úžasné – vidíte celý koncert a zjavná spriaznenosť s umelcami zabezpečuje aj záujem okolostojacích návštevníkov, išlo totiž o maličké kluby. Žiaľ, podobnú skúsenosť som zažil iba raz, asi som to robil príliš dobre, vďaka čomu sa skupiny stali ešte slávnejšie a v takých minisálach už viac nehrali. Veľkú česť zažili moje drahé Zecky nedávno na plavárni na Pasienkoch. Krátko pred odchodom na svetový šampionát ozvučovali krásne kreácie slovenských akvabel. Existencia akvabel ako takých je niektorými pesimistami sponchybňovaná ručka v ruke s trpaslíkmi a inými roz-

právkovými bytosťami, môžem ich však ubezpečiť, že sú. A to, že sú, dokazuje, že s ľudstvom to vôbec nie je také zlé, keď sa dokáže venovať takým uleteným, milým a veľmi náročným činnostiam len preto, aby to na chvíľu v bazéne pri pohľade z brehu pekne vyzeralo. Tie naše sa v švédskom Göteborgu stali majsterkami sveta. Neviem, či ich bude vítať plné Námestie SNP ako chlapov, čo tiež vyhrali zlato v tom istom švédskom meste, len v oveľa škaredšom a mrazi-vejšom vodnom športe. Ale som pripravený to ozvučiť, mám totiž doma dve malé hrdé „bedničky“ z „pašeráckej stezky“ Bielych Karpat. Vivat!